

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

För Lillskolan, 2023

Innehåll

1. Lagstiftning som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	3
2. Lagstiftningen i praktiken	4
Lagstiftningen som reglerar förskolors och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling innebär att varje förskola och skola ska:	4
3. Uppföljning och utvärdering av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	5
Mål:	5
Resultat:	5
Analys och slutsats:	5
4. Kartläggning av risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.....	6
4.1 Redogörelse av kartläggning	6
4.2 Analys/slutsatser av kartläggningen.....	6
5. Mål och aktiva åtgärder/insatser	7
5.1 FRÄMJANDE ÅTGÄRDER/INSATSER.....	7
5.2 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER/INSATSER	9
6. Delaktighet och förankring.....	10
7. Rutiner vid diskriminering och kränkande behandling	10
8. Information/länkar	12
9. Bilagor.....	13
9.1 Bilaga 1: Förklarande ord	13
9.2 Bilaga 2: Exempel på arbetsprocess	14

1. Lagstiftning som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolor och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras i lagar och förordningar. Diskrimineringslagen och skollagen reglerar en stor del av arbetet, men även förordningarna GY11 (läroplan för gymnasiet), LGR 22 (läroplan för grundskolan) och LPFÖ 18 (läroplan för förskolan) är viktiga styrdokument för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Enligt 2 kap 5 § diskrimineringslagen får den som bedriver verksamhet enligt skollagen inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som söker till eller deltar i verksamheten.

Enligt 3 kap 4 § diskrimineringslagen ska arbetsgivaren bedriva ett arbete med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering på arbetsplatsen.

Enligt 6 kap 6 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Enligt 6 kap 8 § ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap 10 § ska en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

2. Lagstiftningen i praktiken

Lagstiftningen som reglerar förskolors och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling innebär att varje förskola och skola ska:

- Regelbundet och systematiskt undersöka/kartlägga om det finns risker för diskriminering, kränkande behandling eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
- Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
- Sätta mål och vidta de aktiva åtgärder som skäligen kan krävas för att främja likabehandling och för att kunna förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling i verksamheten.
- Dokumentera, följa upp och utvärdera arbetet årligen

3. Uppföljning och utvärdering av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling

Mål:	Resultat:	Analys och slutsats:
Trivsel och trygghet	Genom både trygghetsvandringar och den årliga trygghetsenkäten samlas elevernas uppfattning kring trygghet kopplade till både skolans fysiska och psykiska miljö in. Utifrån resultaten kan sedan åtgärder tillsättas samt att undersökningarna kan leda till förebyggande och främjande insatser.	<p>Resultatet av trygghetsenkäten påvisar att eleverna har en hög trivselseffekt på Lillåskolan.</p> <p>Eleverna har ett högt förtroende för de vuxna som arbetar på skolan, särskilt de lärare som eleverna träffar mest, vanligtvis klassläraren.</p> <p>Faktorer som påverkar elevernas trygghet negativt är högt ljud i klassrum och matsal, trängsel i t.ex. korridorer, omklädningsrummen på idrotten samt de maskiner som förekommer i slöjden.</p> <p>Frågor som berör de olika diskrimineringsgrunderna visar att majoriteten inte upplevt någon form av diskriminering men att vissa tendenser har förekommit.</p> <p>Då arbetet med att mäta elevernas upplevda trygghet är flyktigt, behöver arbetet pågå kontinuerligt i vardagen och all skolpersonal måste vara lyhörda för elevernas signaler på både trivsel och trygghet.</p>
En skola för alla	<p>Vi arbetar aktivt för att hjälpa barn med olika funktionsvariationer att få kompensatoriska hjälpmedel och samma förutsättningar som andra barn.</p> <p>Vi bearbetar kontinuerligt värdegrundsfrågor och språkbruk.</p>	<p>Arbetet med kompensatoriska hjälpmedel behöver utvecklas vidare och implementeras på alla plan. Inventeringar har gjorts och framöver kommer investeringar utifrån behov att genomföras för att skapa jämlikare förutsättningar för alla elever.</p>

		Utbildningssatsningar för personalen pågår för att öka elevernas tillgång till ledning och stimulans på gruppnivå.
--	--	--

4. Kartläggning av risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

4.1 Redogörelse av kartläggning

Lillåskolans elever har deltagit i den kommunövergripande enkäten gällande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Utöver detta har klasserna utfört en trygghetsvandring på skola och skolgård för att kartlägga otrygga platser i närmiljön. Observationer har genomförts i klasser för att synliggöra strukturer och normer.

4.2 Analys/slutsatser av kartläggningen

Genom trygghetsvandringarna går det att få en indikation kring elevernas upplevelse av skolans miljö.

Det framkommer att korridorerna upplevs trånga samt att skolans toaletter är ofräscha. Eleverna uppger även att de känner sig otrygga att gå på toaletterna då det bland annat finns en rädsla av att bli inlåsta.

Korridorerna på Lillåskolan är smala och fungerar även som kapprum, vilket gör att det blir trångt när eleverna klär på sig samtidigt som andra elever passerar t.ex. till matsalen.

Skolgården- Fler av de äldre eleverna upplever att det finns lite att göra ute på rasterna. Bandyplan innehar många konflikter.

Omklädningsrummen på idrotten upplevs ofräscha. Det finns även en rädsla för att någon ska komma in vid ombyte,

Eleverna anser att matsalen är trångt, stressigt och har hög volym.

5. Mål och aktiva åtgärder/insatser

5.1 FRÄMJANDE ÅTGÄRDER/INSATSER

Mål	
Roligare raster	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
Fritidshemmets personal ansvarar för att genomföra rastaktiviteter under lunchrasterna för samtliga elever.	Läsåret 22/23
Ansvarig/ansvariga	
Fritidshemmets personal	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser	
Maj- juni 2023	

Mål	
Ett lärande som fungerar för alla.	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
Föreläsning med Joanna Lundin under studiedag i mars. Arbete med personalgruppen kring Joanna Lundins bok "Ett lärande som fungerar för alla" för att skapa en lärmiljö för alla barn oavsett utmaningar.	Jan- juni 2023
Ansvarig/ansvariga	
Biträdade rektor tillsammans med ledningsgruppen	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser	
Maj- juni 2023	

Mål	
Npf- säkra lokaler:	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
Inventering av befintliga hjälpmedel och investering av kompletterande material till alla klasser.	Jan- juni 2023
Ansvarig/ansvariga	
Biträdade rektor tillsammans med elevhälsoteamet	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser	
Vårterminen 2023	

5.2 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER/INSATSER

Mål	
Uppfräschning av toaletterna	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
I trygghetsvandringarna framkommer det att eleverna upplever toaletterna både otrygga och ofräscha. Via elevrådet har klasserna fått i uppdrag att komma med förslag på åtgärder för att öka trivsel. Diskussioner kring hur vi är mot varandra och hur andra upplever detta pågår i klasserna. Målet med insatsen är att förverkliga några av elevernas önskemål kring hur vi gemensamt kan förändra toaletternas visuella intryck utifrån de förslag som elevrådet tagit del av.	Jan- mars 2023
Ansvarig/ansvariga	
Biträdande rektor tillsammans med elevrådet.	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser	
Mars- april 2023	

Mål	
Ökad trygghet och studiero	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
I den kommunövergripande enkäten framkommer det att flera elever i de äldre åldrarna upplever studieron som sviktande. Skapa ett gemensamt förhållningssätt hos undervisande lärare för att ge eleverna en tydlig struktur kring mål och förväntningar under lektionerna.	Jan- juni 2023
Ansvarig/ansvariga	
Arbetslag 2 tillsammans med bitr. rektor och speciallärare.	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser	
Juni 2023	

Mål	
Lugnare måltider	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
Genomföra en decibelmätning i samarbete med kost för att mäta ljudnivån i matsalen. Därefter ta fram förslag på åtgärder tillsammans med klasserna för att sänka ljudnivå och göra en ny mätning.	Vårterminen 2023
Ansvarig/ansvariga	
Bitr. rektor tillsammans med kost- och städchef och elevrådet.	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser	
Löpande under vårterminen.	

6. Delaktighet och förankring

- Ledningsgruppen
- EHT-teamet
- Arbetslagen och personalkonferens
- Klassråd och elevråd
- Vårdnadshavare

7. Rutiner vid diskriminering och kränkande behandling

Kränkningar kan upptäckas på flera olika sätt och i olika sammanhang. Det är viktigt att alltid vara uppmärksam och lyhörd:

- den som upptäcker eller misstänker att någon blir/blivit kränkt (barn eller vuxen) delger omgående till vuxen i närheten. Alla vuxna på skolan har ett tydligt ansvar att uppmärksamma kränkningar. Om det gäller vuxna som uppträtt kränkande rapporteras det till skolledningen.
- pedagogerna informerar barn/elever och föräldrar om vikten av att alltid informera skolans personal om kränkningar man fått kännedom om, sett eller misstänker.

- rastvärdar måste vara särskilt uppmärksamma på platser där det kan förekomma kränkningar – framför allt på de platser som kommit fram i trygghetsvandringar samt händelseloggar.
- regelbundna och spontana samtal hålls med elever om vad som händer på raster och på väg till och från skolan, dessutom förs även diskussioner kring deras eventuella erfarenheter och förhållningssätt gällande sociala medier.

Utreda och åtgärda kränkande behandling

1. Personal som ser eller på annat sätt får kännedom om att någon elev blir kränkt har skyldighet att genast agera för att få stopp på kränkningen. Vi skapar oss en bild av vad som hänt genom enskilt samtal med den som utsatts för kränkningen och den som utfört den upplevda kränkningen. Vi utgår alltid från den enskildes upplevelse. Vi informerar de inblandade om hur vi går vidare.
2. Klassläraren informeras.
3. Pedagogisk personal samtalar med de inblandade om händelsen utifrån situation, plats, roller, vad man upplevt. Vi belyser händelsen från olika synvinklar. Dokumentation görs på blanketten ”Händelselogg”.
4. Klassläraren eller annan berörd pedagogisk personal kontaktar hemmen så fort som möjligt för att informera om vad som hänt.
5. Händelseloggen lämnas till skolans elevhälsoteam där biträdande rektor ingår. Teamet dokumenterar kränkningen i journalsystemet. Därefter gör bitr.rektor anmälan upp till huvudman.
6. Händelsen följs upp. Alla berörda vuxna och elev/elever träffas för att följa upp de vidtagna åtgärderna. Detta ska ske inom en vecka eller dagligen vid behov.
7. Alla samtal och allt som sker ska dokumenteras. Biträdande rektor förvarar kopia av dokumenten.
8. Rektor ansvarar för att skriftligen meddela huvudman/skolchef att kränkning ägt rum. För det används särskild blankett.

De allra flesta fall av mobbning/kränkning går att lösa genom denna metod. Om vi inte lyckas lösa ett mobbnings-/kränkfallsfall eller att det upprepas, gäller följande:

- vårdnadshavare kallas till samråd och rektor beslutar om fortsatt utredning enligt

Hofors Kommun

BARN- OCH
UTBILDNINGSNÄMNDEN

Skollagen (2010:800, 5 kap, 9-13§§).

För varje ärende som vi möter, reflekterar vi över vad vi lärt oss, om vi kan arbeta förebyggande, om vi kan skapa nya rutiner eller på annat sätt förbättra vår miljö.

När vuxna kränker

Även vuxna kan kränka elever. När detta sker hanteras problemet på följande sätt:

1. Anmälan görs till rektor och kan göras av den utsatta eleven eller annan person som iakttagit företeelsen, elev eller vuxen.
2. Två personer intervjuar den utsatte och dokumenterar samtalet. Rektor informeras direkt därefter och tar del av dokumentationen.
3. Rektorn kallar berörd person till samtal.
4. Inom två veckor skall de personer som intervjuat den utsatte eleven följa upp samtalet med berörd person och protokollföra detta.
5. Rektor tar del av uppföljningen. Om kränkningen inte upphört beslutar rektor om vidare åtgärder.

8. Information/länkar

Diskrimineringslagen:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567

Om diskriminering:

<http://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/>

[Diskriminering i skolan är förbjudet enligt lagen | DO](#)

Att arbeta förebyggande och motverka diskriminering i skolan:

[Aktiva åtgärder mot diskriminering i skolan - YouTube](#)

Om trakasserier och sexuella trakasserier på

Hofors Kommun

BARN- OCH
UTBILDNINGSNÄMNDEN

Diskrimineringsombudsmannens webbplats:

<http://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/trakasserier-och-sexuella-trakasserier/>

Sex former av diskriminering:

<https://www.skolverket.se/getFile?file=4665>

Kränkande behandling enligt kap 1 Skollagen och läroplaner:

<https://www.skolverket.se/getFile?file=4665>

Om systematiskt arbetsmiljöarbete:

Ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter, AFS 2001:1, om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2008:15

Skolverket – stöd i arbetet mot kränkande behandling:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/atgarder-mot-krankande-behandling>

[Säkerhet på nätet - Skolverket](#)

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1: Förklarande ord

Kartläggning syftar till att undersöka nuläget och identifiera riskerna för diskriminering, trakasserier och kränkningar på enheten. Arbetet med att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utgår från det som framkommer i undersökningen/kartläggningen. Det som framkommer i kartläggningen blir underlaget till vilka aktiva åtgärder/insatser som enheten beslutar om.

Främjande åtgärder/insatser syftar till att skapa ett tryggt och tillitsfullt klimat där alla barn/elever kommer till sin rätt. Det handlar om hur undervisningen organiseras, hur vi möter varandra och hur vi säkerställer att alla barn/elever lyckas och känner sig delaktiga. Främjande insatser fokuserar på skolans/förskolans kultur, barns/elevs delaktighet, trygghet, människors lika värde, jämställdhet, bemötande och solidaritet mellan människor. Det främjande arbetet är långsiktigt och pågår ständigt.

Förebyggande åtgärder/insatser syftar till att förebygga/förhindra att diskriminering och kränkande behandling sker. I det arbetet är det viktigt att identifiera riskerna och att skaffa

sig kunskap om barnens/elevernas upplevelser. Utifrån barnens/elevernas upplevelser kan vi ta beslut om förebyggande åtgärder och insatser.

Aktiva åtgärder: "Begreppet "aktiva åtgärder" kommer från diskrimineringslagen och omfattar till exempel arbete mot trakasserier och sexuella trakasserier.

Lagen beskriver de aktiva åtgärderna som ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder".

[\(Vad är aktiva åtgärder? | DO\)](#)

9.2 Bilaga 2: Exempel på arbetsprocess

